

پیشگیری از حوادث ناشی از کار نیازمند عزم همگانی است

هر جامعه برای اینکه به طور مطلوب به اهداف خود در سطح جامعه یا سازمان دست یابد نیاز به آموزش دارد. آموزش، تجربه‌ای است مبتنی بر یادگیری که می‌تواند عملکرد مردم یا عملکرد شغلی کارکنان یک سازمان را سامان دهد. آموزش به منظور ایجاد تغییرات ماندگار در رفتار افراد صورت می‌گیرد تا آنها بتوانند توانایی‌های خودشان را بر انجام دادن کارهای مشخص بهبود بخشند. بنابراین آموزش‌ها باید دو ویژگی کلی داشته باشند:

۱ هدفمند باشند. ۲ مستمر و مداوم باشند.

آموزش‌ها را می‌توان به دو دسته آموزش‌های عمومی و آموزش‌های تخصصی تقسیم کرد.

۱- آموزش‌های عمومی بعنوان مهمترین و کاربردی ترین نوع آموزش:

برای آموزش‌های عمومی می‌توان دو رویکرد را اتخاذ کرد :

رویکرد ایجاد فرهنگ ایمنی: با طراحی، تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی مناسب در درازمدت می‌توان به ایجاد فرهنگ ایمنی در جامعه کمک مؤثر کرد. فرهنگ ایمنی به طور کلی به مفهوم رعایت اصول، ضوابط و استانداردهای ایمنی از سوی مردم و مسئولان در تمام سطوح سنی و شغلی و در تمام زمینه‌هایی که احتمال بروز خطر از سوی آن عوامل وجود داشته باشد، گفته می‌شود. در این فرهنگ قانونگذاران در موضوع‌های مختلف به وضع قوانینی که سطح ایمنی را افزایش دهد توجه می‌کنند. پیمانکاران و مهندسان، معیارهای فنی را برای ساختن ساختمان‌ها، راه‌ها و بسیاری از سازه‌های دیگر رعایت می‌کنند در این رویکرد جایگاه آموزش، جایگاهی پایه‌ای و زمینه‌ای است. در این رویکرد آموزش به معنای توجیه مردم و مسئولان و انتقال پیام‌های ایمنی در فرآیند جامعه‌پذیری و اجتماعی شدن عمومی است. به نظر می‌رسد که وجود یک باور نادرست بین مردم مبنی بر اینکه حوادث، قابل پیشگیری نیستند خود عامل مؤثری در بروز حوادث بوده که نشان از کم‌رنگ بودن فرهنگ ایمنی و عدم اعتقاد به آن در جامعه است.

رویکرد ایجاد فرهنگ خود امدادی و امدادسانی ارایه آموزش‌هایی که سطح دانش و مهارت هریک از شهروندان را برای چگونه زیستن در محیط پر از عوامل تهدیدزا افزایش دهد و توان مقابله آنان را در برابر خطرات و حوادث ارتقا بخشد. در این رویکرد آموزش می‌تواند در کاهش اثرها و خسارت‌ها ناشی از حوادث و سوانح مؤثر باشد.

در حوادث ناشی از کار با وجود وقوع ۳۰۰ میلیون حادثه در سال در سطح جهان، فوت روزانه ۶۲۰۰ نفر و هزینه مالی بالغ بر ۲/۸ تریلیون دلار و در کشورمان با وقوع ۳۰۳۰۰ حادثه و ۱۸۹۱ نفر فوتی تلاش در رسیدن به یک باور مشترک نسبت به اینکه «آموزش» یکی از مناسب‌ترین راهبردهای پیشگیری، ایجاد آمادگی و تقویت توان مقابله با حوادث و کاهش اثرها و خسارت‌های ناشی از آن است موثر خواهد بود.

پیشنهادات

- ۱- ایجاد هماهنگی و تفاهم و همکاری بیشتر و مؤثرتر بین اعضای کار گروه‌های تخصصی مرتبط با آموزش
- ۲- استفاده از ظرفیت‌های استانی از طریق کارگروه‌های تخصصی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها و استفاده از ظرفیت‌های محلی از طریق شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و مسئولان محلی.
- ۳- استفاده از ظرفیت‌های موجود در سازمان‌های غیر دولتی مردم نهاد.
- ۴- طراحی، تدوین و اجرای مستمر و هدفمند برنامه‌های آموزشی متناسب با ویژگی‌های گروه‌های هدف و شرایط و موقعیت‌های محلی و منطقه‌ای.
- ۵- طراحی و تدوین برنامه‌های آموزشی در راستای کمک به ایجاد فرهنگ ایمنی و فرهنگ خود امدادی و امداد رسانی در جامعه
- ۶- اجرای برنامه‌های آموزشی برای گروه‌های هدف در دسترس
- ۷- استفاده مؤثر از رسانه‌های گروهی.

برگرفته از پایگاه روابط عمومی سایت مدیریت و برنامه ریزی کشور

ابراهیم رضازاده - مدیر روابط کار